

การออกแบบและพัฒนาเครื่องแบบกึ่งทางการ
จากแนวคิดอัตลักษณ์: กรณีศึกษาเครื่องแบบนิสิต
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Design and Development of Semi-Formal Uniforms from
the Concept of Identity: a Case Study
of Student Uniforms of the Faculty of Fine Arts,
Srinakharinwirot University

ภัคพล เมฆสุวรรณ / Pakkaphol Meksuwan¹

กิตติกรณ์ นพอุดมพันธ์ / Kittikorn Nopudomphan²

Received: Jun. 30, 2024 Revised: Aug. 19, 2024 Accepted: Sep. 25, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับนิสิต 2) ศึกษาความต้องการของรูปแบบการใช้งานชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ 3) ออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) จากแนวคิดอัตลักษณ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative

¹วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹College of Social Communication Innovation, Srinakharinwirot University

²คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

Research) โดยใช้วิธีการทำแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 2 ครั้ง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 1 ครั้ง มีรายละเอียด ดังนี้ การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 จำนวน 390 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 260 คน 2) นิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน 83 คน 3) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 37 คน และ 4) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 12 คน และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 2 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน 2) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 11 คน และ 3) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 1 คน

ผลการศึกษาพบว่าภาพลักษณ์การแต่งกายของนิสิตมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยกระบวนการทางทฤษฎีของผู้บริโภค ทฤษฎีจิตวิทยา และทฤษฎีการออกแบบ เพื่อออกแบบสวดลายอัตลักษณ์ โดยมีแนวคิด 3 รูปแบบ ประกอบด้วย Concept A , Concept B และ Concept C จากนั้นนำสวดลายมาออกแบบโครงร่างเสื้อ เพื่อนำเสนอชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ซึ่งแบบเสื้อที่ถูกพิจารณาเลือกมากที่สุด ประกอบด้วย ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-1, ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-8 และชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-3 มีรูปแบบเป็นเสื้อโปโล (Polo) และเสื้อเชิ้ต (Button Up) สามารถสวมใส่ได้ทุกสถานการณ์ในสถานศึกษา มีพื้นที่ทอนสีที่เรียบง่าย เคลื่อนไหวคล่องตัว ทำความสะอาดง่าย สร้างประสบการณ์ที่ดีกับผู้สวมใส่ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารภาพลักษณ์ที่ดีด้วยแนวคิดอัตลักษณ์ผ่านการแต่งกาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาชุดแต่งกายของสถานศึกษาได้ในอนาคต

คำสำคัญ : เครื่องแบบกึ่งทางการ แนวคิดอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

This research article aimed to: 1) study the identity of the Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University from the perspective of students, 2) investigate the requirements for the semi-formal uniform usage patterns at the Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University, and 3) design and develop a semi-formal uniform based on the identity of the Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University. This study employed both quantitative and qualitative research methods, using two questionnaire and one in-depth interview. The first questionnaire collected data from 390 people, divided into 4 groups: 1) 260 graduates from the Bachelor of Arts program, 2) 83 graduates from the Bachelor of Education program, 3) 37 professors and the programs' staff members, and 4) 12 Dean's Office staff members. The second round of data collection, including a questionnaire and an in-depth interview, involved 21 participants divided into 3 groups: 1) 10 third-year and 10 fourth-year students, 2) 11 professors and the programs' staff members, and 3) 1 Dean's Office staff member.

The study found that students had varying preferences for dress styles. The researchers analyzed the data with consumer behavior theories, psychological theories, and design theories. The project was designed with three different concepts including Concept A, Concept B, and Concept C. The patterns were then used to design the body of the shirt to present the semi-formal uniform. The most widely selected shirt designs included Semi Formal A-1, Semi Formal A-8 and Semi Formal C-3, which included Polo and Button-Up shirts. These uniforms were versatile and could be worn in any situations in

the university. They featured simple color tones and smooth textures, and. Easy maintenance, giving, great experience for the wearer. The results of this study demonstrated that effective image communication through identity-based dress design can be applied to the design and development of uniforms for educational institutions in the future.

Keywords : Semi formal uniform, Identity concept, Srinakharinwirot University

บทนำ

วัฒนธรรมการแต่งกายของนิสิตในสถานศึกษานั้น ถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะนอกจากบ่งบอกถึงสถานภาพของตัวตนบุคคลได้แล้ว ยังช่วยฝึกให้นิสิตมีระเบียบวินัยในตนเองและเป็นการให้เกียรติสถานที่ อีกทั้งยังช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานศึกษา แสดงถึงเอกลักษณ์และความภาคภูมิใจของสถานศึกษา ซึ่งชุดเครื่องแบบนิสิตนั้นยังสื่อให้เห็นถึงแนวทางการปฏิบัติภายใต้ข้อบังคับบางอย่างร่วมกัน มีการสวมใส่ลักษณะเหมือนกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นหมู่คณะกลุ่มเดียวกัน สำหรับการเรียนการสอนในประเทศไทยตามสถานศึกษาได้มีการริเริ่มจากการใช้เครื่องแบบนักเรียนตั้งแต่สมัยสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้มีการพัฒนาเป็นชุดเครื่องแบบนิสิตในช่วงสมัยรัชกาลที่ 5 โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่แท้จริงนั้นถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน (ตรีนุช อิงคุหาหนนท์, 2563)

กระทั่งปี พ.ศ. 2428 มีพระราชบัญญัติที่ระบุถึงรายละเอียดชุดเครื่องแบบนักเรียนที่ชัดเจน ขณะเดียวกันชุดเครื่องแบบนิสิตได้ถูกกำหนดให้ใช้ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2477 ที่คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (แพรวพรรณ อุดมศรี, 2553) สำหรับโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการประกาศใช้ชุดเครื่องแบบนิสิตในปี พ.ศ. 2542 เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยเหมาะสมกับสถานที่ทั้งการเข้าเรียนและการเข้ามาติดต่อหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามบางประเทศไม่ได้

มีการบังคับใช้กฎระเบียบในสถานศึกษาอย่างกว้างขวาง แต่มีนโยบายบางประการที่ควบคุมเรื่องชุดเครื่องแบบนิสิต ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะมีนโยบายที่แตกต่างกันออกไป สถานศึกษาเอกชนบางแห่งมีนโยบายเกี่ยวกับชุดเครื่องแบบนิสิต โดยที่นิสิตสามารถเลือกสวมใส่แต่งกายได้ตามอิสระ แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้บางประการ (อรรถสิทธิ์ เหมือนมาตย์, 2566)

ชุดเครื่องแบบนิสิตเป็นชุดที่ทุกคนทุกช่วงวัยสวมใส่เพื่อเข้ามายังสถานศึกษา สถานที่แห่งการศึกษาหาความรู้ รวมทั้งเกิดความภาคภูมิใจที่ได้สวมใส่มาเรียน ซึ่งปัจจุบันชุดเครื่องแบบนิสิตได้กลายเป็นประเด็นในสังคมว่าจำเป็นต้องสวมใส่หรือไม่ เพราะผลการเรียนนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับชุดเครื่องแบบนิสิตแต่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม ในทางกลับกันการสวมใส่ชุดเครื่องแบบนิสิตยังทำให้เกิดปัญหาหรือภัยอันตรายได้เช่นกัน ยกตัวอย่างเหตุการณ์หนึ่งที่เป็นภัยคุกคามใกล้ตัวภายในรั้วมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ พบผู้ไม่หวังดีได้ทำการสวมชุดเครื่องแบบนิสิตแฝงตัวเข้ามาตั้งกล้องแอบถ่ายในห้องน้ำ นิสิตหญิง คณะศิลปกรรมศาสตร์ (ทีมเอสดับเบิลยูยูดอทไม่มีจุด (TeamSWU. Maimeejut), 2566) เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแม้ชุดเครื่องแบบนิสิตจะเป็นชุดที่บ่งบอกสถานภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาแล้ว ยังสามารถกลับกลายเป็นภัยใกล้ตัวได้อีกด้วย เมื่อมีฉาชีพเข้ามาแฝงตัวเข้ามาก่อเหตุอาชญากรรม และจากบทวาทกรรมว่าด้วย “ความมี” หรือ “ไม่มี” ของชุดเครื่องแบบนิสิต ซึ่งชนาธิป สุกใส (2557) กล่าวว่าสังคมไทยเรานั้นไม่เหมาะกับการบังคับและยกเลิก การแก้ปัญหาควรเป็นไปในทิศทางแบบยืดหยุ่น (Flexible) เนื่องจากชุดเครื่องแบบนิสิตเป็นเพียงชุดเครื่องประดับที่มีไว้เพื่อสวมใส่ปกปิดร่างกายเท่านั้น หากแต่การมีชุดเครื่องแบบนิสิตที่เป็นเอกลักษณ์ย่อมสร้างความภาคภูมิใจในสถาบันการศึกษาพร้อมกับเกิดความรักใคร่ต่อสถาบันการศึกษาควบคู่กับความเหลื่อมล้ำทางสังคม

การสะท้อนอัตลักษณ์ คือ การสร้างสรรค์รูปลักษณ์สื่อสาร เพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้และแสดงถึงเอกลักษณ์ในแบบเฉพาะตัว ไม่เหมือนใครด้วยการแทนค่า

ผ่านสี สัญลักษณ์ แบบสำหรับตัดเสื้อผ้า (Pattern) ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แต่เกิดจากธรรมชาติในตัวตนแต่ละบุคคล (ณพงศ หอมแย้ม, 2562) พบว่าการสังเกตการณ์รูปแบบการแต่งกายของนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นิสิตมีรูปแบบการแต่งกายเฉพาะตัว หรือมีรูปแบบลักษณะกึ่งทางการ (Semi Formal) ปัจจัยสำคัญของการแต่งกายจะขึ้นอยู่กับรูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เน้นไปทางภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและไม่เป็นอันตราย จากที่กล่าวไปข้างต้นบ่งบอกว่านิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นตัวตนและนิยมกระแสแฟชั่น และด้วยภาพลักษณ์การแต่งกายดังกล่าวของนิสิต ทำให้เห็นปัญหาภาพลักษณ์ที่แตกต่างและไม่ชัดเจน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความไม่เหมาะสมเรื่องการแต่งกายบางสถานการณ์ในสถานศึกษา

การสะท้อนอัตลักษณ์ผ่านการแต่งกาย จึงเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นตัวตนของนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวและเป็นรูปแบบลักษณะกึ่งทางการ (Semi Formal) สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นการสร้างความโดดเด่นและมองเห็นอย่างชัดเจน ช่วยเพิ่มความเข้าใจในวิธีการที่แต่ละบุคคลเลือกแสดงออกถึงความเป็นตัวตน การแต่งกายจึงไม่เพียงแต่การเลือกเสื้อผ้า แต่ยังมีความสำคัญต่อการสร้างภาพลักษณ์ส่วนบุคคลและสถานศึกษาดังนั้นจากเหตุผลที่ผู้วิจัยได้กล่าวข้างต้น งานวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาอัตลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษาความต้องการของรูปแบบการใช้งานชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) และนำแนวคิดมาประยุกต์ใช้ในการต่อยอดเพื่อการออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ผลการศึกษาที่ได้จะมีประโยชน์ต่อการสร้างภาพลักษณ์ผ่านเครื่องแต่งกายของสถานศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาอัตลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับนิสิต
2. ศึกษาความต้องการของรูปแบบการใช้งานชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) จากแนวคิดอัตลักษณ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาอัตลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของนิสิตผ่านรูปแบบชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลงานวิจัยเรื่องนี้ คือนิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 จำนวน 390 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 260 คน 2) นิสิตหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต จำนวน 83 คน 3) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 37 คน และ 4) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 12 คน

การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 2 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน 2) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 11 คน และ 3) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 1 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการทำแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาพฤติกรรมและแนวทางการแต่งกายในการเข้าเรียนด้วยชุดเครื่องแบบนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับระเบียบนโยบายของสถานศึกษาและการนำเสนอภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร โดยแบ่งลำดับการศึกษาค้นคว้าข้อมูล เพื่อพัฒนาหรือต่อยอดนำเสนอความเป็นตัวตนของชุดเครื่องแบบนิสิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดนโยบายกฎข้อบังคับสถานศึกษาแนวทางการปฏิบัติ สำหรับรูปแบบชุดเครื่องแบบการแต่งกายนิสิต ข้อมูลพื้นฐานและทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งหลักการออกแบบ จิตวิทยาสังคม (Social Psychology) จากหนังสือ วารสาร เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างโมเดลแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญและพฤติกรรมในชุดเครื่องแต่งกายเข้าสถานศึกษาของนิสิต (ข้อมูลด้านผู้บริโภคร) โมเดลแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลด้านการออกแบบชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) (ข้อมูลด้านการออกแบบ) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) (ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับชุดเครื่องแต่งกาย) เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 อาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญและพฤติกรรมในการแต่งกายเข้าเรียนรวมถึงความต้องการของนิสิต (ข้อมูลด้านผู้บริโภคร) จากกลุ่มตัวอย่างภายในคณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 390 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต, และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต จำนวน 260 คน 2) นิสิตหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต จำนวน 83 คน 3) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 37 คน และ 4) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 12 คน เพื่อรวบรวมและสรุปผลข้อมูลที่ได้นำมาออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ด้วยแนวคิดอัตลักษณ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

4. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลด้านการออกแบบชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) (ข้อมูลด้านการออกแบบ) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) (ข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับชุดเครื่องแต่งกาย) จากกลุ่มตัวอย่างภายในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 21 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 จำนวน 10 คน 2) อาจารย์และเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ จำนวน 11 คน และ 3) เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จำนวน 1 คน

5. ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำสำรวจเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ ด้วยแนวคิดอัตลักษณ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และรายงานสรุปผลการประเมิน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาอัตลักษณ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สำหรับนิสิต พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อแรงจูงใจในวัฒนธรรมการแต่งกายมาเรียนของนิสิต คือ การแต่งที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน และสื่อถึงภาพลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้อย่างชัดเจน คือ ชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) โดยมีรูปแบบการแต่งกายที่มีความทะมัดทะแมง ขณะเดียวกันการสวมใส่ชุดเครื่องแบบนิสิตตามนโยบายการแต่งกายเข้ามาภายในสถานศึกษา พบว่า

มีการแต่งกายชุดเครื่องแบบนิสิตเพียง 1-2 วันต่อสัปดาห์เท่านั้น ในด้านทัศนคติ การมองเห็นและการให้ความสำคัญของชุดเครื่องแบบนิสิต พบว่าทุกคนยังคงมีความตระหนัก ไม่มองข้ามสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับชุดเครื่องแบบนิสิต พบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 600-1,000 บาท และพบว่าครอบครัวของนิสิตส่วนมากประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้อชุดเครื่องแบบนิสิตเกินความจำเป็น ทั้งนี้หลักเกณฑ์สำหรับการเลือกซื้อเสื้อผ้า นิสิตส่วนมากเน้นที่ความทันสมัย กระแสแฟชั่น และเคลื่อนไหวสะดวก ขณะที่การสวมใส่ชุดเครื่องแบบนิสิตเข้ามาเรียน พบว่าเป็นเงื่อนไขข้อตกลงในชั้นเรียน สิ่งที่เป็นประสบการณ์ไม่ดีในการสวมใส่ชุดเครื่องแบบนิสิต พบว่าเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่สะดวก เปื้อนง่าย ทำความสะอาดยาก และอยู่ในลักษณะที่ขาดหรือชำรุดง่าย สำหรับประสบการณ์ความประทับใจในการสวมใส่ชุดเครื่องแบบนิสิต พบว่าเป็นความประทับใจในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ (Creative) การแต่งกายเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัย เกรดสีของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มีการเคลื่อนไหวที่สะดวก เสื้อผ้าที่สวมใส่ไม่คับหรือแน่นจนเกินไป และราคาประหยัด โดยที่นิสิตมีแนวทางการแต่งกายมาเรียนเป็นของตนเอง ทำให้เป็นจุดสังเกตที่เป็นภาพลักษณ์อย่างเห็นได้ชัด

ในการศึกษาความต้องการชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม จากแบบสอบถามความพึงพอใจด้านชุดเครื่องแบบนิสิต และเครื่องแบบทางการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อการออกแบบและพัฒนาเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) จากการสอบถามถึงแนวทางการออกแบบและพัฒนารูปแบบใดที่อยากให้นำมาใช้ พบว่าอยากให้มีแนวทางการออกแบบและพัฒนาในรูปแบบชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ที่ดูเรียบง่าย จากการสอบถามโทนสีใดที่เหมาะสมกับแนวทางการออกแบบและพัฒนาเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) พบว่าสีโทนกลาง (Neutral) เหมาะสมที่สุดในการนำไปใช้ต่อยอดเพื่อการพัฒนา จากการสอบถามรูปแบบโทนสีน้ำตาลอัตลักษณ์ (CI : Corporate Identity) ของ

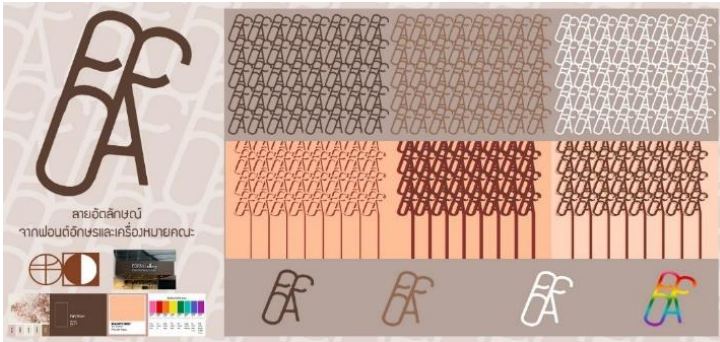
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รูปแบบโทนสีที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ต่อยอดเป็นโทนสีคู่ประกอบสำหรับการออกแบบและพัฒนาชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) พบว่าโทนสีคู่ประกอบที่เหมาะสมเป็นสีน้ำตาลเข้ม (Dark Brown) จากการสอบถามความต้องการเทคนิคประเภทงานผ้า พบว่าเป็นการใช้เทคนิคหมึกพิกเมนต์ (Picment) พิมพ์ลายบนเนื้อผ้าโดยตรง แล้วอบด้วยความร้อนเพื่อให้แห้งและติดทน (DTG : DIRECT TO GARMENT) หมึกที่ใช้เป็นหมึกพิมพ์ชนิดน้ำ (Water-based Ink) ซึ่งเป็นระบบสีที่ใช้กับเครื่องพิมพ์ (CMYK) ย่อมาจาก สีฟ้า (Cyan) สีแดงอมม่วง (Magenta) สีเหลือง (Yellow) สีดำ (Key) จากการสอบถามความต้องการรูปแบบประเภทปกเสื้อ พบว่ารูปแบบปกเสื้อที่มีความเหมาะสมเป็นรูปแบบปกเสื้อโพล (Polo) จากการสอบถามความต้องการรูปแบบประเภทแขนเสื้อ พบว่าเป็นแบบแขนสั้น (Short sleeve) จากการสอบถามความเหมาะสมในการวางตำแหน่งเครื่องหมาย (Logo) ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บนเสื้อพบว่าอยู่ในตำแหน่งอกซ้ายของผู้สวมใส่ (Left Chest) จึงจะเหมาะสมที่สุดจากการสอบถามความต้องการรูปแบบประเภทโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette) ที่เหมาะสมในการนำไปใช้ พบว่าเป็นรูปแบบเสื้อโพล (Polo) และเสื้อเชิ้ต (Button Up) ตามลำดับ จากการสอบถามการใช้งานกระเป๋าเสื้อ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้งานกระเป๋าเสื้อในชีวิตประจำวันที่หลากหลายจากการสอบถามความต้องการรูปแบบประเภทกระเป๋าเสื้อ (Pockets) ที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบนั้น พบว่าเป็นรูปแบบประเภทกระเป๋าเสื้อทรงแผ่นปะ (Patch) และจากการสอบถามว่าอัตลักษณ์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คืออะไร พบว่าอัตลักษณ์สิ่งที่สื่อสารถึงภาพลักษณ์ได้อย่างโดดเด่น แตกต่าง และไม่เหมือนใคร คือ Gallery หอศิลป์ ซึ่งมีรูปแบบดีไซน์การออกแบบต่างยุคต่างสมัยหลากหลายองค์ประกอบมาผสมผสานรวมกันอย่างลงตัว มองเห็นชัดได้จากภายนอก สวยงามจากภายใน มีป้ายอักษร FOFA ที่เป็นฟอนต์ FOFA (Font- FOFA) ที่เป็นฟอนต์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้นำผลการสำรวจจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญและพฤติกรรมในการแต่งกายเข้าเรียน รวมถึงความต้องการของนิสิต (ข้อมูลด้านผู้บริโภค) มาเป็นแนวทางในการออกแบบ เพื่อสร้างโมเดลต้นแบบภาพร่างเสื้อ (sketch) ชุดเครื่องแบบ Semi Formal และนำไปใช้ในการทำแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 2 ประเมินความเหมาะสม (Confirmatory) ความพึงพอใจด้านการออกแบบ รวบรวมข้อเสนอแนะต่าง ๆ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างที่มีข้อมูลตรงตามประเด็นการวิจัยมากกว่าปกติ (Intensity Sampling)

1) แนวคิดที่ใช้ในการออกแบบลายผ้าอัตลักษณ์

ผู้วิจัยได้แนวคิด (Concept) การออกแบบสร้างสรรค์ลวดลายมาจากมุมมองทัศนคติที่เชื่อว่าคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความโดดเด่นในเรื่องหอศิลป์ FOFA Gallery ที่มีความงดงามจากภายในสะท้อนออกสู่ภายนอกและไม่เหมือนใคร เป็นการดึงอัตลักษณ์จากเครื่องหมาย (Logo) ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่บ่งบอกถึงความมั่งคั่ง การศึกษา ความมีดี และแสงสว่าง ซึ่งอยู่ในกรอบความคิด 2 ด้าน กล่าวคือการพิจารณาหรือวิเคราะห์เรื่องหนึ่งจากมุมมองที่แตกต่างกันสองมุม เป็นการมองเห็นสิ่งที่แตกต่างแต่สามารถบูรณาการประยุกต์ใช้ร่วมกันได้อย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังสร้างเสริมจุดประกายความคิดที่สร้างสรรค์ ไม่หยุดนิ่งภายใต้ความหลากหลายและความเท่าเทียมของครอบครัวคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบไว้ ดังนี้

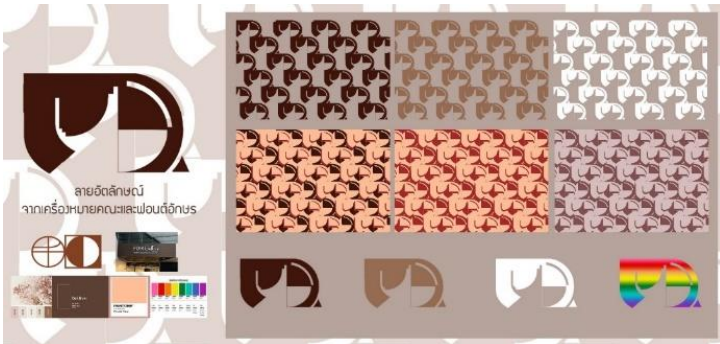
Concept A เป็นการหยิบยกผสมผสานระหว่างอักษรและรูปทรงโครงสร้างเครื่องหมาย (Logo) ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตัดทอนรูปทรง จากป้ายหอศิลป์ FOFA Gallery

ภาพที่ 1 การสร้างลวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept A

(ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

Concept B เป็นการผสมผสานระหว่างรูปทรงโครงสร้างเครื่องหมาย (Logo) ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและอักษร มาตัดทอนรูปทรง

ภาพที่ 2 การสร้างลวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept B

(ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

Concept C เป็นลวดลายที่หยิบยกการนำเสนอเรื่องแสงและเงา บนป้ายคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บริเวณหน้าหอศิลป์ FOFA Gallery มาถ่ายทอดถึงความมอ่งงาม การศึกษา ความมีดี แสงสว่าง

กับรอบความคิด 2 ด้าน เป็นภาพถ่ายในรูปแบบภาพถ่ายกราฟิก (Graphic Photo)

ภาพที่ 3 การสร้างลวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept C

(ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

2) การวางลวดลายอัตลักษณ์บนโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette)

เป็นการนำลวดลายผ้าอัตลักษณ์ที่ออกแบบขึ้นใน Concept A, Concept B และ Concept C มาวางบนโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette) เพื่อให้เกิดชุดเครื่องแบบ Semi Formal ที่มาจากแนวคิดอัตลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette) ถูกกำหนดจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ครั้งที่ 1 (ข้อมูลด้านผู้บริโภค) จากผลการสำรวจ พบว่าในกลุ่มตัวอย่างนิสิตชั้นปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 4 เลือกตอบเป็นอันดับ 1 คือ รูปแบบเสื้อโปโล (Polo) ร้อยละ 54.59 รองลงมา คือ รูปแบบเสื้อเชิ้ต (Button Up) ร้อยละ 46.56 ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างอาจารย์และเจ้าหน้าที่เลือกตอบเป็นอันดับ 1 คือ รูปแบบเสื้อโปโล (Polo) ร้อยละ 56.67 รองลงมา คือ รูปแบบเสื้อเชิ้ต (Button Up) ร้อยละ 55.00 ทั้งนี้ มีการนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมากำหนดการวางรายละเอียดอื่น ๆ บนตัวเสื้อ เช่น รูปแบบพื้นสีของเสื้อ การวางตำแหน่งเครื่องหมาย (Logo) ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รูปแบบปกเสื้อ

รูปแบบแขนเสื้อและกระเป๋าสี้อยู่ให้มีความเหมาะสม อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งานจริง รวมถึงการสื่อถึงภาพลักษณ์ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4 การวางลวดลายอัตลักษณ์บนโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette) ชุดเครื่องแบบ Semi Formal Concept A, ชุดเครื่องแบบ Semi Formal Concept B และ ชุดเครื่องแบบ Semi Formal Concept C (ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความชื่นชอบแบบร่าง (Sketch) ชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) 3 อันดับแรก

รายการ		นิสิต ชั้นปีที่ 3	นิสิต ชั้นปีที่ 4	อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่ ประจำ หลักสูตรฯ	เจ้าหน้าที่ สำนักงาน คณบดี	รวมผู้ตอบ แบบ สอบถาม ทั้งหมด
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-1	จำนวน (คน)	2	1	1	1	5
	ร้อยละ	25.00	25.00	11.11	50.00	21.74
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-8	จำนวน (คน)	2	2	1	0	5
	ร้อยละ	25.00	50.00	11.11	0.00	21.74
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-3	จำนวน (คน)	2	1	2	0	5
	ร้อยละ	25.00	25.00	22.22	0.00	21.74
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-2	จำนวน (คน)	1	2	1	0	4
	ร้อยละ	12.50	50.00	11.11	0.00	17.39
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-16	จำนวน (คน)	1	2	1	0	4
	ร้อยละ	12.50	50.00	11.11	0.00	17.39
ชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-10	จำนวน (คน)	1	0	2	0	3
	ร้อยละ	12.50	0.00	22.22	0.00	13.04

(ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

สำหรับการวิเคราะห์ความชื่นชอบแบบร่างชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ Semi Formal ใน Concept A , Concept B และ Concept C ซึ่งมีแบบร่างจำนวน 18 ชุดต่อ Concept โดยสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 21 คน ประกอบไปด้วย นิสิตชั้นปีที่ 3 นิสิตชั้นปีที่ 4 อาจารย์ เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรฯ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดี จากการวิเคราะห์ความชื่นชอบแบบร่างชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) พบว่าแบบร่างที่มีผู้ชื่นชอบมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-1 คิดเป็นร้อยละ 21.74 ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-8 ร้อยละ 21.74 และชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-3 ร้อยละ 21.74 (ดังภาพที่ 5) แบบร่างที่มีผู้ชื่นชอบเป็นอันดับที่ 2 คือ ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-2 ร้อยละ 17.39 และชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-16 ร้อยละ 17.39 และแบบร่างที่มีผู้ชื่นชอบเป็นอันดับ 3 คือ ชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-10 ร้อยละ 13.04 ตามลำดับ

ภาพที่ 5 ภาพชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal)
ที่มีความชื่นชอบมากที่สุด อันดับที่ 1
(ที่มา : ภัคพล เมฆสุวรรณ, 2567)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าภาพลักษณะการแต่งกายของนิสิตมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไปผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยกระบวนการทางทฤษฎีของผู้บริโภค ทฤษฎีจิตวิทยา และทฤษฎีการออกแบบเพื่อออกแบบลวดลายอัตลักษณ์ โดยมีแนวคิด 3 รูปแบบ ประกอบด้วย Concept A , Concept B และ Concept C จากนั้นนำลวดลายมาออกแบบโครงร่างเสื้อ เพื่อนำเสนอ

ชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ซึ่งแบบเสื้อที่ถูกพิจารณาเลือกมากที่สุด ประกอบด้วย ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-1, ชุดเครื่องแบบ Semi Formal A-8 และชุดเครื่องแบบ Semi Formal C-3 มีรูปแบบเป็นเสื้อโปโล (Polo) และเสื้อเชิ้ต (Button Up) สามารถสวมใส่ได้ทุกสถานการณ์ ในสถานศึกษา มีพื้นโทนสีที่เรียบง่าย เคลื่อนไหวคล่องตัว ทำความสะอาดง่าย สร้างประสบการณ์ที่ดีกับผู้สวมใส่ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงการสื่อสารภาพลักษณ์ที่ดีด้วยแนวคิดอัตลักษณ์ผ่านการแต่งกาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาชุดแต่งกายของสถานศึกษาได้ในอนาคต

นอกจากนี้ภาพลักษณ์ของชุดเครื่องแบบนิสิต ยังส่งผลในขั้นต้นกับความรู้สึกเมื่อได้เห็นเป็นลำดับแรก สื่อถึงอัตลักษณ์ในพื้นที่ บ่งบอกอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไป สื่อความหมายอย่างมีนัยยะการให้ความรู้สึกเชื่อมโยงกับบรรยากาศสภาพแวดล้อมสถานที่นั้น ๆ ช่วยกระตุ้นในการทำงานกับประสาทรการรับรู้ต่าง ๆ การเห็น การได้ยิน การสัมผัส บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นท้องถิ่นในพื้นที่นั้น ๆ สร้างความประทับใจกับความรู้สึกมนุษย์ (กฤตวิทย์ กฤตมนโรธ, 2562) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ 2 นักจิตวิทยา Hajo Adam และ Adam d.Galinsky ที่กล่าวว่าเสื้อผ้าที่เราใส่นั้นส่งผลต่อตัวเราในทางจิตวิทยา จากผลการวิจัย พบว่าสีเสื้อมีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกและอารมณ์ โดยสามารถเปลี่ยนอัตราการเต้นของหัวใจรวมถึงความดันเลือด ซึ่งสีแต่ละโทนจะส่งผลให้ความรู้สึกต่างกัน (วัศพล โอภาสวัฒนกุล, 2563) ทั้งนี้กระบวนการออกแบบชุดเครื่องแบบนิสิตจะต้องคำนึงถึงลักษณะการสวมใส่ใช้งานในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งสำคัญ จากผลการวิจัยของ Hyein Jeong และ Yeosun Kang กล่าวไว้ว่าการออกแบบชุดแต่งกายในสถานศึกษาที่ดีได้นั้น จะต้องมีการศึกษาความพึงพอใจในชุดแต่งกายที่มีอยู่ ให้ความสำคัญกับโครงร่างเงาของเสื้อ (Silhouette) ขนาดเสื้อ (Size) และ รูปแบบการใช้งาน (Function) ชุดแต่งกายที่สวมใส่อยู่นั้นมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพียงใด และส่งผลอย่างไรต่อภาพลักษณ์สถานศึกษา หากมีการออกแบบชุดแต่งกายที่ดีย่อมสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้สวมใส่ (Jeong and Kang, 2010)

ขณะเดียวกันกระบวนการสร้างเอกลักษณ์นำไปสู่การพัฒนาอัตลักษณ์นั้น จะต้องมีมุมมองรูปแบบมีที่มาและที่ไปในการสื่อสารให้เหตุผลที่ชัดเจน เน้นในการพัฒนาเชิงรุกของการออกแบบโดยศึกษาความต้องการที่หลากหลาย และยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dr. Li-Hsun PENG และ Huang-Yao LIN กล่าวว่าก่อนการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม แล้วจะต้องเข้าใจถึงธรรมชาติวัฒนธรรมที่มีความเป็นตัวตนเฉพาะของสิ่ง ๆ นั้น ศึกษาการใช้ชีวิตประจำวันและสังเกตการณ์รวมทั้งเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ หากไม่มีการศึกษาข้อมูลของสิ่ง ๆ นั้น เพื่อที่จะนำไปสร้างสรรค์เพื่อการออกแบบ สื่อสารถึงภาพลักษณ์ที่ดีได้แล้ว ผลงานสร้างสรรค์ออกแบบที่ถูกสร้างมา อาจไม่มีคุณค่าและไม่ตอบสนองจุดประสงค์ประเด็นปัญหาที่ได้ตั้งไว้ ในทางกลับกัน หากผลงานสร้างสรรค์การออกแบบมีความลึกซึ้งสื่อถึงแก่นความเป็นเอกลักษณ์ ธรรมชาติของสิ่ง ๆ นั้น ผลงานการออกแบบจะมีคุณค่าและสะท้อนภาพลักษณ์ ที่ดีในตนเองได้ดังคำกล่าวที่ว่า “เมื่อความลึกซึ้งทางวัฒนธรรมเพียงพอ ความคิดสร้างสรรค์ของคุณจะสมเหตุสมผล” (Peng and Lin, 2014)

ยิ่งไปกว่านั้นการสะท้อนมุมมองที่มีอยู่ภายใต้จิตใจหรือที่เรียกว่า แรงบันดาลใจ ผ่านวิธีการกระบวนการคิดวิเคราะห์ที่มีลำดับขั้นตอน ผู้ออกแบบ ต้องให้ความสำคัญในด้านธรรมชาติของการสื่อสาร ผลงานที่ออกแบบนั้นจะต้อง สามารถสื่อสารกับผู้รับสารปลายทางได้ ดังที่ (Lu, 2022) กล่าวว่า การนำเอา นวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการผสมผสานการออกแบบ ระหว่าง ผลงานสร้างสรรค์กับงานสร้างสรรค์แบบดั้งเดิมจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจ เป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานที่ดี ช่วยเพิ่มมูลค่าและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ ที่ดีงาม

ด้วยเหตุผลของความสอดคล้องข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการวิจัยนี้ สามารถนำมาเป็นแนวทางกระบวนการออกแบบและพัฒนาด้วยแนวคิด (Concept) ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวในการ ออกแบบลายอัตลักษณ์ โดยที่ลวดลายนั้นสามารถอยู่ร่วมกับชุดเครื่องแบบ

กึ่งทางการ (Semi Formal) รูปทรงมีการตัดทอนให้มีความร่วมสมัยใหม่มากขึ้น
เกิดการสื่อสารภาพลักษณ์มองเห็นได้ชัดเจนมากขึ้น สะท้อนคุณค่า ก้าวข้าม
การเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน เป็นการเพิ่มบุคลิกภาพที่ดี สง่างามและมี
ความน่าเชื่อถือ

เอกสารอ้างอิง

- กฤตวิทย์ กฤตมโนรณ. (2562). การท่องเที่ยวเชิงอาหารผ่านอัตลักษณ์อาหารทั้ง 4 ภูมิภาค. *ว.สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 20(2), 139-151.
- ชนาธิป สุกใส. (2557). *วาทกรรมว่าด้วยความมีหรือไม่มีของชุดนักศึกษา*. สืบค้น 26 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.tcijthai.com/news/2014/24/archived/5025>
- ณพงศ หอมแยม. (2562). การสร้างสรรค์ชุดตัวอักษรสะท้อนอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *ว.วิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล.*, 29, 124-138.
- ตรีสุข อิงคุทานนท์. (2563). *เรื่องเก่าเล่าใหม่ของชุดนักเรียนที่ยังรำคาญฝังลึกในประวัติศาสตร์โลก*. สืบค้น 26 พฤษภาคม 2567 จาก <https://shorturl.asia/oSzVx>
- ทีมเอสดับเบิลยูยูดอทไม่มีจุด (TeamSWU.Maimeejut). (2566). *ข้อมูลจากผู้อยู่ในเหตุการณ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มศว*. สืบค้น 24 พฤษภาคม 2567 จาก https://www.instagram.com/teamswu.maimeejut/p/CsEe_ilpQwA/
- แพรวพรรณ อุดมศรี. (2553). *ปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อพฤติกรรมการแต่งชุดเครื่องแบบนักศึกษาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยแม่โจ้].
- วัศพล โอภาสวัฒน์กุล. (2563). *เสื้อผ้าทำให้เรามั่นใจ ทำความเข้าใจทฤษฎี Enclothed cognition ที่เชื่อมโยงเสื้อผ้ากับความรู้สึก*. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2567 จาก <https://www.unlockmen.com/enclothed-cognition/>
- ภัคพล เมฆสุวรรณ. (2567). *การสร้างสวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept A* [รูปภาพ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.

- _____. (2567). การสร้างลวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept B [รูปภาพ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.
- _____. (2567). การสร้างลวดลายผ้าอัตลักษณ์ Concept C [รูปภาพ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.
- _____. (2567). การวางลวดลายอัตลักษณ์บนโครงสร้างเงาของเสื้อ (Silhouette) ชุดเครื่องแบบ Concept A , ชุดเครื่องแบบ Concept B และ ชุดเครื่องแบบ Concept C [รูปภาพ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.
- _____. (2567). ผลการวิเคราะห์ความขึ้นขอบแบบร่าง (Sketch) ชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) 3 อันดับแรก [ตาราง]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.
- _____. (2567). ภาพชุดเครื่องแบบกึ่งทางการ (Semi Formal) ที่มีความขึ้นขอบมากที่สุด อันดับที่ 1 [รูปภาพ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม.
- อรรถสิทธิ์ เหมือนมาตย์. (2566). สสำรวจกฎเครื่องแบบนักเรียนทั่วโลก ทำไมหลายประเทศถึงต้องบังคับใช้. สืบค้น 25 พฤษภาคม 2567 จาก <https://shorturl.asia/VewTh>
- Jeong, H.I. & Kang, Y.S. (2010). A survey on the physical training school uniform. *Journal of the Korean Society of Costume*, 67-85.
- Lu, J. (2022). Innovative application of recombinant traditional visual elements in graphic design. *Informatica An International Journal of Computing and Informatics*, 46, 101-106.
- Peng L.H. & Lin, H.Y. (2014). A new bunun aborigines' educational aspect of cultural identity design in taiwan. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 112, 365-372.